

ע"פ 6898/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6898/17

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ

המערער:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (סגן
הנשיא מ' פינקלשטיין והשופטים ל' ברודי ו-ר' אמיר)
בתפ"ח 47825-01-16 מיום 29.6.2017

תאריך הישיבה:

י"ז בטבת התשע"ט (25.12.2018)

בשם המערער:

עו"ד פאדיחמדאן

בשם המשיבה:

עו"ד אופיר טישלר

בשם שירות המבחן:

גב' ברכה וייס

מתורגמן:

מר איד אבו גוש

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (סגן הנשיא מ' פינקלשטיין והשופטים ל' ברודי ו-ר' אמיר) בתפ"ח 47825-01-16 מיום 29.6.2017, במסגרתו נגזרו על המערער 16 שנות מאסר בעקבות הודאתו בביצוע עבירות מין ואלימות בשתיים מבנותיו הקטינות.

רקע לערעור

1. המערער הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של ביצוע מעשה מגונה בקטינה בת משפחה; ריבוי מעשי סדום בקטינה בת משפחה; תקיפת קטינה על ידי אחראי. עבירות אלה בוצעו כלפי בתו הקטינה פ', שהייתה בין הגילאים 12-14 וכלפי בתו הקטינה נ' שהייתה בת 11 במועד ביצוע העבירות.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע במדויק, בשנת 2013, בעת שפ' הייתה כבת 12, נכנס המערער לחדרה בשעות הלילה, ניגש למיטתה, העיר אותה והחל לגעת בגופה ובחזה. לאחר ששמע שאשתו התעוררה, הניח המערער לפ' ועזב את חדרה. למחרת, בסמוך לשעה 5:30 לפנות בוקר, שב המערער לחדרה של פ' ופעם נוספת העיר אותה ונגע בחזה לשם סיפוק מיני. בגין מעשים אלה הורשע המערער בשני אישומים של ביצוע מעשה מגונה בקטין חסר ישע על ידי אחראי לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

3. על פי העובדות המתוארות באישום השלישי בכתב האישום המתוקן, בין השנים 2013-2015, במועדים רבים שאינם ידועים במדויק, נהג המערער להיכנס לחדרה של פ', להובילה לחדר השינה שלו, לאחר שאשתו יצאה לעבודתה, ולהפשיטה בכוח. לאחר מכן, דחף המערער את פ' על מיטתו, כך ששכבה על בטנה, והחדיר בכוח את איבר מינו לפי הטבעת שלה. בחלק מהמקרים הכה המערער את פ' וסטר על פניה על מנת להתגבר על התנגדותה. בגין מעשים אלה הורשע המערער בביצוע מעשי סדום בקטינה מתחת לגיל 16 לפי סעיף 351(א) ביחד עם סעיף 347(ב), סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345 (א)(1) לחוק העונשין.

4. עוד הורשע המערער, כאמור, בשני אישומים של גרימת חבלה חמורה. על פי פרטי כתב האישום המתוקן, במהלך שנת 2015 נטל כסא מברזל והכה באמצעותו את פ' על ידה, כאשר כתוצאה מכך כאבו ידה והיא התקשתה להזיז, ובכך שהכה את נ' ברגלה ובראשה וכתוצאה מכך פגע ראשה ברצפה והיא איבדה את הכרתה.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

5. נוכח הרשעתו בעבירות המתוארות, נדרש בית המשפט המחוזי לגזיר דינו של המערער. בבואו לעשות כן עמדו לפני בית המשפט המחוזי המרשם הפלילי של המערער, תסקיר נפגעת עבירה לגבי פ', מסמכים רפואיים הנוגעים לחבלתה של נ' ותסקיר שירות מבחן על אודות המערער. תסקיר נפגעת העבירה העלה כי פ' סבלה בתקופה הראשונה לאחר חשיפת הפגיעה מקשיי שינה, קשיים בוויסות הרגשי ובמתן אמון באחרים. מורכבות יחסיה של פ' עם אמה ועם

משפחתה היוו קושי נוסף בהתמודדותה של פ'. עורכת התסקיר סברה כי לפ' יידרשו שנים רבות של טיפול כדי להתמודד עם הפגיעה שחוותה ולשקם את חייה. מתסקיר שירות המבחן עלה כי המערער, נשוי ואב לשמונה, הוא בן לאב אלכוהוליסט, שהתנהל באופן אלים כלפי כל בני הבית. המערער נמצא בקשר עם אחיותיו, אך הקשר עם אשתו נותק. על פי התסקיר, תחילה לא לקח המערער אחריות על מעשיו והאשים את פ', רשויות הרווחה ושתייתו לשכרה. בהמשך אישר כי ידע שמעשיו אסורים אך התקשה לווסת את דחפיו. המערער לא הביע כל אמפתיה לבנותיו והתקשה להתייחס לנזקים שגרם להן. הוא גם שלל כל צורך במעורבות טיפולית. שירות המבחן התרשם כי המערער הוא אדם בעל אישיות נרקיססטית ואנטי-סוציאלית, המרוכז בעצמו ובסיפוק צרכיו, וכי קיים סיכון להישנותה של התנהגות פוגענית בעתיד מצדו. נוכח כל אלה, מסקנתו של שירות המבחן הייתה כי נדרשת בעניינו של המערער ענישה ברורה ומציבת גבולות.

6. לעניין גזר הדין, קבע בית המשפט המחוזי כי יש לראות את כלל עבירות המין שבוצעו בפ' כאירוע אחד ובשתי עבירות האלימות כאירוע שני. נוכח מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מין בקטינים, נסיבות ביצוע העבירה והנזק שנגרם לפ', קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם נע בין 13 ל-22 שנות מאסר. בעבירות האלימות נקבע כי מתחם הענישה עומד על 1-3 שנות מאסר. בבואו לקבוע את העונש ההולם למערער ציין בית המשפט כשיקולים לחומרא את עברו הפלילי, חומרת המעשים והצטברותם וכן נתן משקל ניכר לתסקיר השלילי של שירות המבחן. מנגד, ניתן משקל להודייתו של המערער, אשר חסכה מפ' את הצורך להעיד, ואת נסיבות חייו האישיות. על אף שנקבעו מתחמי ענישה שונים לעבירות המין ולעבירות האלימות, מצא לנכון בית המשפט להשית על הנאשם עונש אחד כולל, בהתאם להוראת סעיף 40(ב) לחוק העונשין, ולהעמידו על 16 שנות מאסר. כן הושתו על המערער עונש מאסר על תנאי של 12 חודשים, כשהתנאי הוא שלא יעבור כל עבירת מין או אלימות מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו; עונש מאסר על תנאי של 6 חודשים, כשהתנאי הוא שלא יעבור כל עבירת מין או אלימות מסוג עוון תוך 3 שנים מיום שחרורו; ופיצויים בסך של 120,000 ש"ח לפ' ו-10,000 ש"ח לנ'.

טענות הצדדים

7. בערעור שלפנינו טוען המערער כי היה על בית המשפט המחוזי לקבוע כי כל האישומים בהם הודה מהווים אירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה ההולם. עוד טען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא התייחס לנסיבות חייו הקשות בעת קביעת מתחמי הענישה ההולמים, אלא רק כנסיבות לקולא בעת גזירת העונש המתאים בתוך המתחמים. עוד העלה המערער טענות נגד המשקל הרב שנתן בית המשפט המחוזי לתסקיר שירות המבחן ולעברו הפלילי הלא מכביד בעת קביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

המשיבה מצידה סמכה את ידיה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי. באשר לקביעת מתחמי ענישה שונים לעבירות המין ולעבירות האלימות, טענה המשיבה כי על פי ההלכה שנקבעה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), צדק בית המשפט המחוזי בקבעו מתחמי ענישה שונים. מעבר לכך, אף אם היה נקבע מתחם אחד לא היה בכך כדי להועיל למערער. המשיבה גרסה כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי היה מתון ולעמדתה היה מקום להשית על המערער עונש אף חמור יותר.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בגזר דינו של בית המשפט המחוזי ובנימוקי הערעור, ולאחר שמיעת הצדדים בדיון לפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

9. הלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבע על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם ניכרת סטייה של ממש ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות, או כאשר דבק פגם מהותי בגזר הדין (ראו למשל: ע"פ 489/18 פלוני נ' מדינת ישראל (9.12.2018); ע"פ 3393/15 זרקוא נ' מדינת ישראל (8.12.2016)). המקרה שלפנינו רחוק מלהימנות על מקרים חריגים אלה.

10. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הטמונה בביצוע עבירות מין, ובפרט בעבירות מין בתוך המשפחה, הכרוכות בניצול פערי כוחות וקרבה בין הפוגע לנפגע. מעשים אלה מצלקים את נפשם של הנפגעים וצלקות אלה משפיעות על תפקודם לכל אורך חייהם (ראו: ע"פ 7433/15 פלוני נ' מדינת ישראל (17.5.2016)). על כן חזר ושנה בית משפט זה כי נדרשת ענישה מחמירה ומרתיעה במקרים של עבירות מין בתוך המשפחה המכוונות כלפי קטינים. ענישה שתשקף את סלידתה העמוקה של החברה ממעשים אלה ואת האינטרס הציבורי הרב במיגור התופעה (ראו: ע"פ 489/18 פלוני נ' מדינת ישראל (9.12.2018)).

11. במקרה שלפנינו, המערער ביצע מעשי סדום מספר פעמים מדי שבוע בביתו פ' הרכה בשנים במשך תקופה של כשנתיים. מעשים אלה בוצעו במקום שבו הייתה אמורה פ' להרגיש בטוחה ביותר – בחיק משפחתה, בביתה-מבצרה. כפי שעולה מתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה של פ', מעשיו החמורים הותירו בה צלקות עמוקות, ואת הנזק שנגרם כתוצאה מפגיעתו הקשה של המערער ניתן יהיה לאמוד רק בחלוף הזמן.

12. אין להלום את טענת המערער כי היה על בית המשפט המחוזי ליתן משקל רב יותר לנסיבות חייו האישיות. בגזר דינו המפורט בית המשפט נתן דעתו לנסיבות חייו של המערער ואיננו מוצאים כל מקום להתערב במשקל שנתן להן בקביעת עונשו. זאת, בפרט נוכח ההלכה על פיה בעבירות מין בקטינים במשפחה יש לבכר שיקולי גמול והרתעה על פני התחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו: ע"פ 2336/15 פלוני נ' מדינת ישראל (10.1.2017); ע"פ 7661/14 פלוני נ' מדינת ישראל (4.1.2016)). מעבר לכך, בענייננו, תסקיר שירות המבחן השלילי ועברו הפלילי המכביד של המערער, מלמדים אף הם על מסוכנותו הרבה. למערער הרשעות רבות עוד משחר נעוריו. הוא הורשע במהלך השנים בעבירות נשק בגין אף ריצה מאסר בפועל בן 34 חודשים. בנוסף, הוא הורשע בעבירות אלימות, רכוש ותעבורה בגין ריצה עונש מאסר בפועל נוסף בן 5 חודשים. בהיותו נער אף נקבע ללא הרשעתו בדין כי ביצע עבירת מעשה סדום. נסיבות אלו מלמדות אפוא על הצורך להרחיקו מהחברה לתקופה משמעותית.

אשר על כן, אין כל מקום להקל בעונש המאסר שהטיל בית המשפט המחוזי על המערער, אשר אינו מחמיר עמו כלל ואף מקל עליו במידת מה, ודין הערעור להידחות.

ניתן היום, כ"ה בשבט התשע"ט (31.1.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט